

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 27 augustus 2020
ZAAKNUMMER 679879
BEHANDELD DOOR M. van Dongen
TELEFOON (035) 629 2883
UW KENMERK
BIJLAGEN Gestelde vragen
BETREFT Art 41 vragen HvH inzake gang van zaken rondom het
afvalbeleid en grondstoffenvisie

Geachte dames en heren,

In deze brief geven wij antwoord op de Vragen ex art. 41 RVO inzake de gang van zaken rondom het afvalbeleid en grondstoffenvisie, gesteld op 27 juli 2020 door de fractie van Hart voor Hilversum. Voor de volledigheid nemen we eerst de volledige vraag op, inclusief de voorafgaande toelichting, om vervolgens te antwoorden.

Net als alle bij andere gemeenten in de Regio Gooi – en Vechtstreek heeft het College, optredend als mandans, de Directeur van de GAD (mandataris) gemachtigd [1] Raadsinformatiebrief Gemeente Hilversum, nr. 2020-22 van 14 april 2020 tot het tekenen van de zgn. ‘Deelnemersovereenkomst in het kader van de Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029 inzameling en recycling verpakkingsafval van huishoudens’.

Tot dat moment van ondertekening van deze nieuwe overeenkomst, was tot 2022 nog de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 van kracht. Hilversum nam hieraan deel.

Mijn fractie zou zich hebben kunnen voorstellen dat op enig moment in het college, dan wel bij het portefeuillehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid van de Regio, dan wel door de Directie van de GAD kan zijn overwogen om de nieuwe overeenkomst vooralsnog niet te ondertekenen, maar in plaats daarvan ‘gewoon’ het lopende contract, lees: de zgn. ‘Raamovereenkomst’ tot 2022, uit te dienen.

Mijn fractie heeft dan ook de volgende vragen:

Vraag 1:

Is er een in het college, dan wel in het Portefeuillehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid, dan wel door de Directie van de GAD een afweging gemaakt om de nieuwe overeenkomst vooralsnog niet te ondertekenen, maar in plaats daarvan ‘gewoon’ het lopende contract, lees: de Raamovereenkomst tot 2022, uit te dienen ?

Antwoord:

Ja, deze afweging is zeker gemaakt. Dat is in 2019 gedaan door zowel het Dagelijks Bestuur van de Regio G&V als de directie van de GAD. We schetsen hieronder kort het landelijke kader Raamovereenkomst verpakkingen. Daarin hebben de VNG en stichting Afvalfonds afspraken gemaakt over de uitvoering van de inzameling van plasticverpakkingen, drinkpakken en blik, inclusief administratie en vergoedingen. De Raamovereenkomst 2013-2022 is in 2019 geëvalueerd, waaruit punten naar voren zijn gekomen om de overeenkomst te actualiseren en verbeteren. Vervolgens hebben VNG en Afvalfonds hernieuwde afspraken Raamovereenkomst verpakkingen opgesteld.

Op vrijdag 29 november 2019 heeft de VNG in haar Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) de hernieuwde afspraken Raamovereenkomst verpakkingen voorgelegd en zijn deze door de leden van de VNG aangenomen. Gemeenten hebben daarin vanaf 1 april 2020 de keuze uit 3 mogelijkheden, waarbij het lopende contract uitdienen optie c is (zie ledenbrief VNG 6-9 2019).

- a. Een gemeente draagt zorg voor de inzameling en draagt het materiaal daarna over aan het Afvalfonds Verpakkingen (VPKT). Gemeenten worden geïnformeerd over de resultaten van het sorteer- en recyclingsproces van het ingezamelde materiaal.
- b. Een gemeente verzorgt de inzameling, sortering en vermarkting, maar draagt de uitvoering van de sortering en vermarkting over aan een (bestaand) gemeentelijk samenwerkingsverband of een organisatie, die afspraken maakt met het Afvalfonds Verpakkingen. Deze gemeenten ontvangen direct een inzamelvergoeding. De afrekening van de processtappen daarna gaat rechtstreeks tussen het samenwerkingsverband of organisatie en het Afvalfonds Verpakkingen. Gemeenten blijven in dit model betrokken tot de recycling van het ingezamelde materiaal.
- c. Een gemeente behoudt de huidige ketenregierol tot maximaal het einde van de Raamovereenkomst (2023) en wordt door haar contractpartner(s) geïnformeerd over de verwerking en het verwerkingsproces van het ingezamelde materiaal. Daarna wordt overgestapt op model a of b.

Vraag 2

Zo neen, waarom niet ?

Antwoord:

Dit is niet van toepassing, omdat de afweging wel is gemaakt.

Vraag 3:

Zo ja, welke overwegingen hebben bij de bedoelde besluitvorming inzake de ondertekening van de nieuwe overeenkomst een rol gespeeld ?

Antwoord:

In de Regio Gooi en Vechtstreek is gekozen voor optie b. Dit betekent een verlenging van de huidige regierol en de huidige afspraken in de overgedragen taak huishoudelijk afval en de lopende contracten voor de sortering van PMD (combinatie-oost), op basis van een geactualiseerde raamovereenkomst. Het praktische voordeel van de nieuwe raamovereenkomst is de kleinere administratieve last, ten opzichte van de Raamovereenkomst 2013-2022. Het strategische voordeel is voortzetting van krachtenbundeling, als onderdeel van de in totaal 230 gemeenten in de Combinatie-Oost. Daarin bundelen deze gemeenten hun krachten om contracten te sluiten over PMD.

Optie a is afgefallen. Deze optie is in de praktijk vooral interessant voor kleine gemeenten, die zelf niet de slagkracht of een samenwerkingsverband hebben om de inzameling van PMD te organiseren. Zij geven dit dan uit handen aan het Afvalfonds, maar verliezen dan de regie op hoe het Afvalfonds dit uitvoert.

Optie c is ook afgefallen, omdat dit alleen uitstel van de keuze tussen a of b inhoudt, terwijl nu al duidelijk is dat optie b het beste past bij de gemeenten in onze regio. Optie c zou uitstel van het voordeel van lichtere administratieve lasten betekenen.

De keuze tussen a, b of staat overigens los van de besluitvorming die voortkomt uit de nog op te stellen nieuwe visie regionale visie afvalinzameling 2022-2026 en los van de keuze bron- of nascheiding PMD.

Vraag 4:

Zijn daarin ook financiële afwegingen gemaakt ?

Antwoord:

Nee, de financiën waren geen factor in de afweging. De reden is dat de vergoeding die gemeenten van de Stichting Afvalfonds ontvangen voor PMD-verpakkingen gelijk is bij alle drie de opties.

Vraag 5:

Zo ja, was de ondertekening van de nieuwe deelnemersovereenkomst dan financieel voordeliger, dan 'het uitzitten' van de lopende Raamovereenkomst 2013-2022 ?

Antwoord:

Deze vraag is om bovenstaande reden niet van toepassing.

Dan vraagt mijn fractie uw aandacht voor het volgende. Gemeenteraden en Colleges van de gemeenten in de Regio Gooi – en Vechtstreek hebben hun bevoegdheden uit de Wet Milieubeheer, gerelateerd aan de inzameling van huishoudelijk afval via de gemeenschappelijke Regeling, gedelegeerd aan de Regio Gooi – en Vechtstreek, waarbij in de praktijk het Portefeuillehoudersoverleg Milieu en Duurzaamheid een sturende rol heeft.

In november 2019 is een Tussenevaluatie van het lokale VANG-beleid verschenen, die als startsein werd gepresenteerde voor betrokkenheid vanuit de raden voor de ontwikkeling van een nieuwe visie. Het valt mijn fractie op dat de raden sindsdien vooralsnog niet betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van een nieuwe visie.

Intussen heeft mijn fractie wel de beschikking gekregen over het 'Startmemo Nieuwe Grondstoffenvisie – op weg naar een nieuwe Grondstoffenvisie'[2] Collegebrief van 19 mei 2020, zaaknummer 643101, met bijlage (Startmemo Nieuwe Grondstoffenvisie). Hierin worden een tweetal vraagstukken met betrekking tot systeemkeuzes expliciet genoemd die te zijner tijd voor een zienswijze aan de Raad worden voorgelegd.

Daarbij gaat het om Diftar (gedifferentieerde tarifiering) als alternatief voor een vaste afvalstoffenheffing en daarbij gaat het ook om de keuze tussen bronscheiding of na-scheiding van plastic, metaal en drankkartons (PMD).

Een goed, met feiten onderbouwd, wegingskader op kosten, service en duurzaamheid is, om te komen tot een goede besluitvorming, naar het oordeel van mijn fractie, cruciaal.

Mede vanwege de effecten van de Corona-pandemie heeft op 18 mei jl. het betreffende Regiopodium geen doorgang kunnen vinden en is in de periode mei/juni 2020 ook geen gesprek met raden geweest, in het kader van het ophalen van een visie, wensen en uitgangspunten.

Om een goed afgewogen oordeel te kunnen geven over de te maken beleidskeuzes, acht mijn fractie het zinvol dat de gemeenteraden op zeer korte termijn kaderstellend worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van het nieuwe beleid.

Met name vanwege de toenemende maatschappelijke discussie over nut – en noodzaak van bronscheiding of na-scheiding van PMD, vindt mijn fractie dat versnelling (ook in de beeldvorming door informatievoorziening) om te komen tot een goede afweging over meergenoemde bron – of na-scheiding van PMD, aan de orde zou moeten zijn. Daardoor kan de opgelopen vertraging bij het adequaat 'meenemen van de raden' in de genoemde beleidsontwikkeling te niet worden gedaan.

Mede daardoor kan de planning, zoals opgenomen in opgenomen in het genoemde Startmemo Nieuwe Grondstoffenvisie [3] Startmemo Nieuwe Grondstoffenvisie, p. 9, paragraaf 'Proces', planningstabel), in stand blijven.

Mijn fractie heeft bij dit alles voor ogen dat direct na het zomerreces, mede in het kader van een verbeterde Regio/gemeenten governance, een thema-gericht Regiopodium wordt gehouden. Daarbij zouden in ieder geval alle regionale fractievoerders op het milieudossier op naam moeten worden uitgenodigd. Daarmee wordt bereikt dat het vrijblijvende karakter van de bijeenkomst wordt afgehaald. Uiteraard blijft dit Regiopodium ook voor alle andere belangstellenden uit de raden toegankelijk.

Dit Regiopodium zou dan de opmaat kunnen zijn naar een intensieve samenwerking tussen raden in de Regio. In dit verband wijst mijn fractie naar de, door de onderscheiden griffies georganiseerde, succesvolle bijeenkomsten van raden uit de Regio bij het recente, zgn. 'Crailo-dossier'.

Mijn fractie heeft dan ook de volgende vragen:

Vraag 6

Onderkent het College de huidige situatie dat de Raad, in haar kaderstellende rol, tot op dit moment vooralsnog nog onvoldoende betrokken is geweest bij de ontwikkeling van de nieuwe Grondstoffenvisie en het daarvan afgeleide beleid ?

Antwoord:

Wij vinden het belangrijk dat de raden goed betrokken worden bij de totstandkoming van de grondstoffenvisie. Daarom zullen de raden twee keer betrokken worden; direct na het zomerreces zal een raadsconsultatie plaatsvinden om richting te geven aan de invulling van een aantal vraagstukken. Het gaat hierbij om de keuze tussen twee ontwikkelscenario's en de systeemkeuzes DIFTAR en bron- of nascheiding PMD. Voorafgaand aan de consultatie van de zeven gemeenteraden wordt een regiopodium georganiseerd op 11 september aanstaande. De opbrengst van de raadsconsultatie wordt betrokken bij het opstellen van de Grondstoffenvisie. Vervolgens zal de concept Grondstoffenvisie aan de raden worden voorgelegd in een zienswijzeprocedure. De zienswijzen van de zeven raden wordt door het Algemeen Bestuur van de regio betrokken bij de vaststelling van de definitieve visie. Wij achten hiermee de betrokkenheid van de raad geborgd.

Vraag 7:

Zo ja, is het College bereid zich bij de Regio sterk te maken voor het, op zo kort mogelijke termijn, houden van een thematisch Regiopodium, als opmaat naar een intensieve samenwerking tussen de raden in de Regio ?

Antwoord:

Het regiopodium is gepland op 11 september. Bij de invulling van de raadsconsultatie en het regiopodium wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de aanbevelingen van de werkgroep Verbetering besluitvorming regio. Voor het regiopodium kunnen er beperkingen zijn in deze afstemming door de corona-richtlijnen. Dit is op dit moment nog niet volledig te voorzien.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes